

VĂN PHÒNG CHÍNH PHỦ CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 97 /VPCP-KGVX

Hà Nội, ngày 01 tháng 01 năm 2025

V/v tăng cường quản lý nhập khẩu,
mua bán, sử dụng khí N2O

Kính gửi:

- Bộ trưởng các Bộ: Công Thương, Tài chính, Y tế, Thông tin và Truyền thông;
- Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

Xét báo cáo của Bộ Công an tại văn bản số 4369/BCA-V01 ngày 10 tháng 12 năm 2024 về việc đề xuất tăng cường quản lý sử dụng khí N2O (bản chụp kèm theo), Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Thành Long có ý kiến chỉ đạo như sau:

Các Bộ: Công Thương, Tài chính, Y tế, Thông tin và Truyền thông; Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương nghiên cứu báo cáo, đề xuất của Bộ Công an tại văn bản nêu trên để xử lý theo thẩm quyền và quy định pháp luật hiện hành; kịp thời báo cáo cấp có thẩm quyền đối với những vấn đề vượt thẩm quyền.

Văn phòng Chính phủ thông báo để các Bộ, cơ quan biết, thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- PTTg Lê Thành Long (để b/c);
- Bộ Công an;
- VPCP: BTCN, PCN Đỗ Ngọc Huỳnh, Trợ lý TTg, các Vụ: NC, KTTH, CN, CTTĐTCTP;
- Lưu: VT, KGVX (2b). CD.

**KT. BỘ TRƯỞNG, CHỦ NHIỆM
PHÓ CHỦ NHIỆM**

Đỗ Ngọc Huỳnh

af/c 2892
S. 11. 12

BỘ CÔNG AN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 4369/BCA-V01

Hà Nội, ngày 10 tháng 12 năm 2024

V/v đề xuất tăng cường quản lý

sử dụng khí N₂O

VĂN PHÒNG CHÍNH PHỦ

CÔNG VĂN ĐẾN

Giờ ... Ngày ... 11/12

Kính chuyển..... KTH

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

S. 11/12 KAVX

K. a Kiên M. 11/12 Thời gian qua, Bộ Công an đã tăng cường công tác nắm tình hình, đấu tranh, phát hiện, xử lý đối với các hành vi phạm tội, vi phạm pháp luật liên quan việc nhập khẩu, mua bán, kinh doanh, sử dụng khí N₂O. Trong 6 tháng đầu năm 2024, lực lượng chức năng đã phát hiện, xử phạt vi phạm hành chính 325 vụ, 342 đối tượng, tập trung chủ yếu ở các tỉnh, thành phố lớn như Hà Nội, Đà Nẵng, TP. Hồ Chí Minh. *Đặc biệt ngày 07/11/2024*, Công an thành phố Hà Nội phát hiện, triệt phá đường dây nhập lậu, tiêu thụ hơn 4 nghìn tấn khí N₂O từ nước ngoài về Việt Nam, thu giữ nhiều tài liệu, tang vật liên quan¹.

Qua thực tế đấu tranh với các hành vi phạm tội, vi phạm pháp luật liên quan việc nhập khẩu, mua bán, kinh doanh, sử dụng khí N₂O, Bộ Công an kính báo cáo đồng chí Thủ tướng Chính phủ như sau:

I. Một số vấn đề về tình hình quản lý, sử dụng N₂O:

1. Tình hình sử dụng N₂O trong hoạt động sản xuất, kinh doanh

N₂O là khí Nitơ Oxit (tên hoá học là Dinitrogen monoxyd), là hóa chất được ứng dụng rộng rãi trong nhiều lĩnh vực như trong công nghiệp (sản xuất pin mặt trời, sử dụng trong sản xuất chất bán dẫn, chip và linh kiện điện tử công nghệ cao, hàn, cắt, dùng cho máy, thiết bị phân tích, tăng công suất động cơ...); trong y học (để gây mê, an thần, giảm đau trong lĩnh vực nha khoa, sản khoa, thể thao...) và trong thực phẩm.

Hiện nay, N₂O chủ yếu được nhập khẩu vào Việt Nam, chưa có hoạt động sản xuất trong nước. Theo số liệu thống kê của Tổng cục Hải quan, từ năm 2022 đến ngày 31/8/2023, các đơn vị, doanh nghiệp đã nhập khẩu 12.681.400 kg N₂O. Trong đó nhập khẩu trong lĩnh vực công nghiệp là 7.174.331 kg, chiếm 56,57%; nhập khẩu trong lĩnh vực phụ gia thực phẩm là 5.507.069 kg², chiếm 43,43%.

¹ Gồm 129,3 tấn nguyên liệu khí N₂O; 14 hệ thống máy móc, thiết bị san chiết khí; 02 máy bơm khí; 610kg viên khí nén N₂O; 71.668 chai khí thành phẩm; 6.586 vỏ bình khí; tạm giữ 23,17 tỷ đồng cùng 9.300USD liên quan hoạt động phạm tội.

² N₂O trong lĩnh vực phụ gia thực phẩm được dùng để tạo kem tươi với tỷ lệ 16g N₂O tạo ra 1 kg kem tươi. Với số lượng 5.507.069 kg N₂O có thể tạo ra 344.191.812 kg kem tươi. Nếu theo số liệu này, trung bình mỗi người dân Việt Nam sẽ tiêu thụ khoảng 3,5 kg kem tươi từ 01/01/2022 đến 31/8/2023.

Riêng 4 tháng đầu năm 2024 đã có 1.477.312kg N_2O được nhập khẩu để kinh doanh, sử dụng trong lĩnh vực phụ gia thực phẩm.

2. Tình hình lạm dụng N_2O và ảnh hưởng sức khỏe con người

“Bóng cười” là khí N_2O được bơm vào bóng bay, người sử dụng hít trực tiếp khí có trong quả bóng. Việc lạm dụng, sử dụng không đúng mục đích khí N_2O trong vui chơi, giải trí (sử dụng bóng cười) khi hít vào cơ thể con người có khả năng tác động, kích thích mạnh lên một số điểm của hệ thần kinh, tạo ra cảm giác lâng lâng và gây cười sảng khoái; có thể gây ra các rối loạn như: cảm giác châm chích ở đầu các chi và đi lại loạng choạng, gây ra rối loạn khí sắc, rối loạn trí nhớ, rối loạn giấc ngủ, ảnh hưởng đến tim mạch, hạ huyết áp, thiếu máu lên não. Sử dụng “bóng cười” đặc biệt nguy hiểm khi dùng chung với một số ma túy khác làm mất kiểm soát năng lực hành vi, gây mất an ninh trật tự và nguy hiểm cho xã hội.

Hiện nay, gần như tại tất cả các tỉnh, thành phố đã xuất hiện tình trạng sử dụng “bóng cười”, nhất là trong các cơ sở kinh doanh có điều kiện, nhạy cảm về an ninh trật tự (quán bar, vũ trường, câu lạc bộ, nhà hàng, các buổi tổ chức sự kiện cá nhân ở nhà hoặc nơi công cộng...), gây bức xúc trong dư luận. Người sử dụng bóng cười đa phần là giới trẻ, học sinh, sinh viên. Việc sử dụng bóng cười đã trở thành trào lưu, thú tiêu khiển, xu hướng chơi mới trong giới trẻ hiện nay bất chấp tác hại gây ra đối với cơ thể con người của bóng cười.

3. Một số vướng mắc, bất cập trong các quy định về quản lý N_2O

Trong lĩnh vực công nghiệp, N_2O được quy định là hoá chất hạn chế sản xuất, kinh doanh (*mục 120 Phụ lục II ban hành kèm theo Nghị định số 113/NĐ-CP ngày 09/10/2017 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn một số Điều của Luật Hoá chất; sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 82/2022/NĐ-CP ngày 18/10/2022 của Chính phủ*). Theo đó, các cơ sở sản xuất, kinh doanh N_2O phải có Giấy phép sản xuất, kinh doanh hoá chất hạn chế sản xuất, kinh doanh trong lĩnh vực công nghiệp do Bộ Công Thương cấp và quản lý. Doanh nghiệp thực hiện theo quy định đối với hoá chất hạn chế sản xuất, kinh doanh, chỉ được nhập khẩu với hạn ngạch nhập khẩu nhất định và kinh doanh trong phạm vi quy mô cho phép.

Trong lĩnh vực thực phẩm, Điều 33 Nghị định 15/2018/NĐ-CP ngày 02/02/2018 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật An toàn thực phẩm; Thông tư 24/2019/TT-BYT ngày 30/8/2019 quy định về quản lý và sử dụng phụ gia thực phẩm; Thông tư 17/2023/TT-BYT ngày 25/9/2023 sửa đổi, bổ sung và bãi bỏ một số văn bản quy phạm pháp luật về an toàn thực phẩm quy định về danh mục phụ gia thực phẩm, quy định: N_2O là một phụ gia thực phẩm (có chức năng làm chất khí đẩy, chất tạo bọt, chất chống oxy hóa)

được phép sử dụng trong một số loại thực phẩm như sữa lên men, kem, mì ống, mì sợi...). Các tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh phụ gia thực phẩm nói chung và khí N_2O nói riêng phải thực hiện tự công bố sản phẩm tại cơ quan quản lý an toàn thực phẩm địa phương và phải đảm bảo yêu cầu đối với phụ gia thực phẩm: được phép sử dụng và đúng đối tượng thực phẩm; không vượt quá mức sử dụng tối đa đối với một loại thực phẩm hoặc nhóm thực phẩm; không có nguy cơ ảnh hưởng đến sức khỏe con người.

Theo quy định tại Thông tư số 38/2015/TT-BTC ngày 25/3/2015 của Bộ Tài chính (sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 39/2018/TT-BTC ngày 20/4/2018), các cá nhân, doanh nghiệp có bản tự công bố an toàn thực phẩm đối với sản phẩm kinh doanh và được phép nhập khẩu N_2O để sản xuất, kinh doanh (không cần giấy phép nhập khẩu); đồng thời được miễn kiểm tra nhà nước về an toàn thực phẩm nhập khẩu³.

Như vậy, mặc dù đã có các quy định về quản lý N_2O trong lĩnh vực công nghiệp và thực phẩm, tuy nhiên, các đối tượng lợi dụng cơ chế quản lý thông thoáng để nhập khẩu chính ngạch N_2O sau đó bán cho các đối tượng kinh doanh “bóng cưỡi”. Đặc biệt, việc nhập khẩu N_2O trong phụ gia thực phẩm không cần báo cáo cơ quan chức năng (Bộ Y tế, Sở Y tế) nên hiện không quản lý, kiểm soát được hoạt động nhập khẩu trong lĩnh vực này (*Các đối tượng trong vụ án do Công an thành phố Hà Nội triệt phá ngày 07/11/2024 sử dụng phương thức thủ đoạn khai báo nhập khẩu khí N_2O để sử dụng làm phụ gia thực phẩm nhằm che mắt cơ quan chức năng, sau đó bán lại cho một số khách hàng cá nhân để tiêu thụ vào các vũ trường, quán bar, ...*).

4. Xử lý vi phạm về N_2O

Khí N_2O là hóa chất hạn chế, không nằm trong danh mục của Nghị định số 57/2022/NĐ-CP ngày 25/8/2022 của Chính phủ quy định các danh mục chất ma túy, tiền chất (được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 90/2024/NĐ-CP ngày 17/7/2024) và cũng không phải chất cấm nên việc phát hiện, xử lý vi phạm còn gặp rất nhiều khó khăn. Các vi phạm chủ yếu bị xử lý với 02 hành vi: “kinh doanh hoá chất hạn chế sản xuất, kinh doanh không giấy phép” và “kinh doanh hàng hoá không rõ nguồn gốc, xuất xứ”. Mặt khác, hiện nay mức xử phạt vi phạm hành chính cho các hành vi vi phạm quy định về hoạt động sản xuất, kinh doanh, kiểm soát hóa chất hạn chế sản xuất, kinh doanh quy định tại Điều 17, Điều 18 Nghị định số 71/2019/NĐ-CP ngày 30/8/2019 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực hóa chất và vật liệu nổ công nghiệp (sửa đổi, bổ sung một số điều tại Nghị định số 17/2022/NĐ-CP ngày 31/01/2022 của Chính phủ) tối đa chỉ 25 triệu đồng là chưa đủ sức răn đe.

³ Điều 13 Nghị định số 15/2018/NĐ-CP quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật An toàn thực phẩm.

Hiện giá nhập khẩu khí N_2O khoảng từ 30.000đ/kg. Mỗi kg khí N_2O được bơm thành 06 quả “bóng cười” và bán với giá trung bình khoảng 150.000đ - 200.000đ/quả, tức khoảng 1.000.000đ/kg. Lợi nhuận từ việc bán “bóng cười” cho người sử dụng là rất lớn (**hơn 30 lần**), trong khi đó chế tài xử lý đối với việc vi phạm này chưa đủ tính chất răn đe.

II. Đề xuất

N_2O là hóa chất có vai trò quan trọng trong đời sống kinh tế, xã hội, nhất là đối với các ngành công nghiệp mũi nhọn để phát triển kinh tế, xã hội của nước ta. Tuy nhiên, N_2O đang bị lạm dụng trong giới trẻ qua việc sử dụng “bóng cười”, đòi hỏi một cơ chế quản lý, kiểm soát N_2O chặt chẽ, vừa tạo điều kiện thuận lợi cho phát triển kinh tế, xã hội; vừa phòng ngừa, ngăn chặn việc lạm dụng N_2O gây ảnh hưởng đến sức khỏe con người và mất trật tự, an toàn xã hội. Trong thời gian tới, Bộ Công an sẽ tăng cường chỉ đạo Công an các đơn vị, địa phương quyết liệt hơn nữa trong việc kiểm tra, xử lý đối với những hành vi vi phạm liên quan nhập khẩu, mua bán, kinh doanh, sử dụng N_2O trái quy định của pháp luật, nhất là, việc bán “bóng cười” cho thanh thiếu niên sử dụng.

Bộ Công an đề xuất đồng chí Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo:

1. Bộ Công Thương: ⁽¹⁾Nghiên cứu, đề xuất biện pháp siết chặt việc quản lý, cấp phép xuất khẩu, nhập khẩu đối với N_2O , nhất là trong lĩnh vực thực phẩm theo hướng chỉ giao 01 bộ, ngành quản lý. ⁽²⁾Phối hợp với Bộ Y tế và các bộ, ngành, cơ quan liên quan tham mưu cấp có thẩm quyền sửa đổi các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan theo hướng thống nhất việc xác định N_2O là hóa chất hạn chế, cần quản lý chặt chẽ trong nhập khẩu, mua bán, kinh doanh, sử dụng. ⁽³⁾Chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành liên quan tham mưu đề xuất sửa đổi các quy định về xử phạt vi phạm hành chính để tăng tính răn đe hạn chế các hành vi vi phạm. ⁽⁴⁾Tổ chức rà soát, đánh giá chính xác nhu cầu thực tế việc sử dụng N_2O tại Việt Nam, từ đó có phương án cấp hạn ngạch nhập khẩu N_2O phù hợp, tránh việc nhập khẩu tràn lan khí N_2O để sử dụng sai mục đích. ⁽⁵⁾Chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành chức năng tăng cường kiểm tra, giám sát các đơn vị, doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân nhập khẩu, sử dụng N_2O , đặc biệt là kiểm tra việc thực hiện các cam kết về mục đích nhập khẩu, việc chấp hành các quy định pháp luật trong kinh doanh khí N_2O ,... Đồng thời xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật nếu phát hiện sai phạm để đảm bảo tính răn đe.

2. Bộ Tài chính chỉ đạo Tổng cục Hải quan tăng cường kiểm tra, kiểm soát chặt chẽ hoạt động nhập khẩu N_2O khi làm thủ tục hải quan.

3. Bộ Y tế nghiên cứu, đánh giá tác động của việc sử dụng N_2O đối với sức khỏe con người; rà soát và kiểm soát chặt chẽ các cơ sở khám, chữa bệnh về

việc sử dụng N₂O trong lĩnh vực y tế, tránh việc tuân khí N₂O để sử dụng trái quy định của pháp luật.

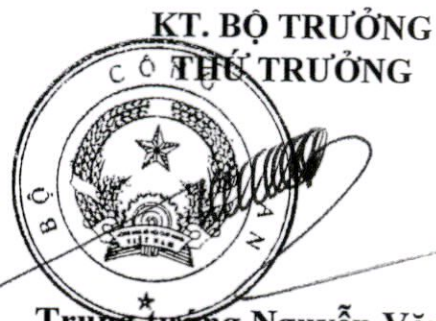
4. Bộ Thông tin và Truyền thông tăng cường công tác công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức của quần chúng nhân dân về tác hại khi sử dụng “bóng cười” thông qua các chương trình, kế hoạch, các phóng sự, chuyên đề trên truyền hình và các trang mạng xã hội về tác hại của N₂O.

5. UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương chỉ đạo rà soát, xử lý nghiêm các hành vi nhập khẩu, mua bán, kinh doanh, sử dụng N₂O trái quy định của pháp luật.

Bộ Công an trân trọng báo cáo và xin ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ để thực hiện. /

Nơi nhận:

- Như trên;
- Đ/c Bộ trưởng Bộ Công an (để báo cáo);
- Lưu: VT, V01(P3).

Trung tướng Nguyễn Văn Long